

УДК 351.86:327(477)

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2\(54\)-237-250](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2(54)-237-250)

Марухленко Оксана Вячеславівна доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри управління, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м.Київ, <https://orcid.org/0000-0001-8050-661>

Олещенко Вероніка Юліанівна кандидат наук з державного управління, доцент кафедри управління, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м.Київ, <https://orcid.org/0000-0002-1490-8875>

ПОЛІТИКА ЗГУРТОВАНOSTІ ТА ІНФОРМАЦІЙНА СТІЙКІСТЬ ЯК КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У статті здійснено комплексний науковий аналіз політики згуртованості Європейського Союзу та концепції інформаційної стійкості як фундаментальних взаємозалежних чинників, що визначають динаміку та успішність євроінтеграційного поступу України в умовах глобальної геополітичної волатильності. Актуальність дослідження зумовлена офіційним відкриттям переговорів про вступ України до ЄС у червні 2024 року та необхідністю адаптації національної системи державного управління до стандартів *acquis communautaire* в умовах повномасштабної збройної агресії. Авторами визначено, що територіальна та соціальна згуртованість у сучасному контексті перестає бути суто економічним інструментом вирівнювання регіональних диспропорцій і трансформується у стратегічний механізм забезпечення комплексної безпеки континенту, що формує суспільний імунітет проти гібридних загроз і дестабілізаційних «стратегій клина».

У межах дослідження розкрито фінансову та інституційну архітектуру структурних фондів ЄС на програмний період 2021–2027 років, зокрема функціональне призначення Європейського фонду регіонального розвитку, Європейського соціального фонду плюс та Фонду згуртованості із загальним бюджетом близько 392 мільярдів євро. Особливу увагу приділено аналізу інструменту *Ukraine Facility* обсягом 50 мільярдів євро як ключового важелю відновлення територіальних громад та стимулювання системних реформ. Проаналізовано прогрес України у 2024 році в контексті переговорних розділів 22 (регіональна політика) та 10 (інформаційне суспільство), зокрема схвалення статистичної номенклатури *NUTS-UA* та впровадження цифрової екосистеми управління відновленням *DREAM*.

Концептуалізовано поняття інформаційної стійкості як набору компетенцій та механізмів протидії іноземним маніпуляціям (FIMI). Запропоновано інтегровану модель *STRIDE*, що поєднує рівні детекції дипфейків на основі ШІ,

законодавче регулювання, когнітивне «щеплення» населення через медіаграмотність та міжсекторальну координацію. На основі аналізу українських кейсів відбудови (Ірпінь, Буча, Гостомель) та досвіду країн Балтії доведено, що децентралізований характер відновлення та розвиток людського капіталу є запорукою формування стратегічної автономії держави та її повноцінної інтеграції в європейський простір.

Ключові слова. політика згуртованості, інформаційна стійкість, європейська інтеграція, структурні фонди, гібридні загрози, децентралізована відбудова, Ukraine Facility.

Marukhlenko Oksana Vyacheslavivna Doctor of Science in Public Administration, Associate Professor, Professor of the Department of Management, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0001-8050-661>

Oleshchenko Veronika Yulianivna Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor of the Department of Management, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-3230-3124>

COHESION POLICY AND INFORMATION STABILITY AS KEY FACTORS OF EUROPEAN INTEGRATION DEVELOPMENT

Abstract. The article examines the strategic role of cohesion policy and information resilience as fundamental pillars for Ukraine's European integration amid unprecedented geopolitical challenges. Within the 2024 EU Enlargement Package framework, integration is defined not merely as a technical adoption of the *acquis*, but as a complex security operation aimed at continent-wide stability. Cohesion policy, traditionally viewed as an economic leveling tool, has evolved into a defensive mechanism against hybrid threats, where reducing regional disparities serves as the first barrier against 'wedge strategies' aimed at societal polarization. The research analyzes the financial architecture of EU funds (ERDF, ESF+, Cohesion Fund) for 2021–2027, totaling 392 billion euro, and the specific application of the 50 billion euro Ukraine Facility for municipal recovery. Special attention is given to Chapters 22 (Regional Policy) and 10 (Information Society), highlighting Ukraine's 2024 progress, including the approval of the NUTS-UA statistical nomenclature and digital accessibility legislation. The study explores information resilience through the FIMI (Foreign Information Manipulation and Interference) framework, proposing the STRIDE model (Detection, Legislation, Inoculation, Coordination) to counter AI-driven manipulation. By evaluating the Baltic states' experience (Estonia's digital path and Lithuania's infrastructure protection) alongside Ukrainian case studies (Irpin, Bucha, Hostomel), the author demonstrates how decentralized governance and

community-led reconstruction enhance national immunity. The article identifies risks of fiscal centralization and concludes that the synergy between socio-economic cohesion and cognitive defense is vital for achieving strategic autonomy and meeting EU membership criteria by 2030. The findings suggest that sustainable development requires a transition from reactive responses to systemic reforms based on transparency and rule of law. Ultimately, the strategic alignment of Ukraine's institutional transformation with European standards serves as a definitive catalyst for long-term continental security and sustainable post-war recovery.

Keywords: cohesion policy, information resilience, European integration, structural funds, hybrid threats, decentralized reconstruction, Ukraine Facility.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сучасний етап розширення Європейського Союзу відбувається в умовах безпрецедентної геополітичної волатильності, де межі між внутрішньою та зовнішньою безпекою стають дедалі прозорішими. У цьому контексті європейська інтеграція України та інших країн-кандидатів перестає бути суто технічним процесом адаптації законодавства, перетворюючись на стратегічну операцію із забезпечення комплексної стійкості континенту [1]. Політика згуртованості та інформаційна стійкість виступають не просто як галузеві напрями, а як взаємодоповнювальні механізми, що формують імунітет демократичного суспільства проти зовнішніх та внутрішніх дестабілізаційних чинників [3].

Політика згуртованості традиційно розглядалася як інструмент економічного вирівнювання, проте сьогодні її роль еволюціонувала до фундаментального фактору безпеки.

Соціально-економічні розриви між регіонами створюють вразливості, які ворожі актори використовують для впровадження так званої «стратегії клина», спрямованої на посилення поляризації та підрив довіри до державних інститутів. Отже, зменшення територіальних диспропорцій є первинним захисним бар'єром проти гібридних загроз.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання регіональної політики та згуртованості в Україні детально досліджувалися А. Ткачуком, Ю. Третяком та Б. Білим, які наголошують на критичній ролі територіальної єдності для стійкості держави.

Теоретичні аспекти державної політики в сфері інформаційної безпеки розробляли Н. А. Литвин та О. Токар. На міжнародному рівні концептуальні рамки інформаційної стійкості та протидії іноземним маніпуляціям (FIMI) формуються в межах напрацювань Європейської служби зовнішніх справ (EEAS) та звітів Європейської Комісії [5]. Важливий внесок у розуміння синергії безпеки та розвитку зробили експерти СЕРА та ОЕСР, вказуючи на необхідність поєднання інфраструктурної відбудови з інституційними реформами.

Мета статті полягає в обґрунтуванні взаємозалежності політики згуртованості та інформаційної стійкості як фундаментальних чинників успішного євроінтеграційного розвитку України.

Для досягнення мети використано комплекс методів:

- Якісний аналіз нормативно-правових актів та звітів Європейської Комісії (Розділи 10 та 22).
- Порівняльно-типологічний метод для вивчення досвіду країн Балтії (Естонія, Литва).
- Кейс-стаді для аналізу моделей відбудови деокупованих громад.
- Інституційний аналіз архітектури структурних фондів ЄС та інструменту Ukraine Facility.

Виклад основного матеріалу дослідження. Політика згуртованості є головною інвестиційною стратегією Європейського Союзу, спрямованою на підтримку економічного зростання, створення робочих місць та покращення якості життя громадян у всіх регіонах [10]. Протягом програмного періоду 2021–2027 років на ці цілі виділено близько 392 мільярдів євро, що становить майже третину загального бюджету ЄС [10]. Разом із національним співфінансуванням загальний обсяг доступних ресурсів наближається до пів трильйона євро, що робить цю політику найбільш потужним інструментом територіальної трансформації у світі [11].

Юридичне підґрунтя політики згуртованості закладено в статтях 174–178 Договору про функціонування Європейського Союзу, які зобов'язують Союз сприяти гармонійному розвитку та зменшувати розриви між рівнями розвитку різних регіонів, приділяючи особливу увагу сільським місцевостям, районам, що постраждали від промислового переходу, та регіонам із серйозними природними чи демографічними вадами [10].

Реалізація політики здійснюється через декілька спеціалізованих фондів, кожен з яких має чітко визначену роль у досягненні стратегічних цілей Союзу (таблиця 1).

Таблиця 1

Спеціалізовані фонди, що інвестують політику згуртованості ЄС

Назва фонду	Абревіатура	Ключові сфери інвестицій	Цільове призначення
Європейський фонд регіонального розвитку	ERDF	Інновації, цифровізація, підтримка МСП, енергоефективність.	Зміцнення економічної та соціальної згуртованості через інвестиції в інфраструктуру та бізнес.
Європейський соціальний фонд плюс	ESF+	Освіта, працевлаштування, соціальна інклюзія, охорона здоров'я.	Створення справедливого суспільства через розвиток людського капіталу.

Назва фонду	Абревіатура	Ключові сфери інвестицій	Цільове призначення
Фонд згуртованості	CF	Транспортні мережі (TEN-T), екологія, відновлювана енергетика.	Підтримка держав-членів із ВВП нижче 90% від середнього по ЄС.
Фонд справедливого переходу	JTF	Диверсифікація економіки, перепідготовка кадрів у вугільних регіонах.	Пом'якшення наслідків переходу до кліматичної нейтральності.

Джерело: складено на основі [10-14]

Окрім перелічених структурних фондів, політика згуртованості включає Європейський сільськогосподарський фонд для розвитку сільських територій (EAFRD) та Європейський фонд морського господарства та рибальства (EMFF), які разом формують Європейські структурні та інвестиційні фонди (ESI Funds) [10]. У період 2021–2027 років було впроваджено ініціативу REACT-EU, що стала частиною плану відновлення NextGenerationEU, спрямовану на подолання соціально-економічних наслідків пандемії COVID-19 [10].

Нова архітектура політики згуртованості спрощена та модернізована, фокусуючись на п'яти ключових політичних цілях, які відповідають пріоритетам Європейської Комісії, таким як «Європейський зелений курс» та «Європа, готова до цифрової ери» [14].

1. Розумніша Європа (PO1): фокус на інноваціях, цифровій трансформації та підтримці малих і середніх підприємств. Це передбачає перехід до економіки, заснованої на знаннях, та розвиток передових технологій [13].

2. Зелена Європа (PO2): інвестиції в енергоефективність, розвиток відновлюваних джерел енергії та адаптацію до змін клімату. Метою є досягнення нульового рівня викидів вуглецю до 2050 року [13].

3. Більш з'єднана Європа (PO3): покращення стратегічних транспортних мереж та цифрової інфраструктури, що забезпечує безперешкодну мобільність громадян та даних [13].

4. Більш соціальна Європа (PO4): реалізація Європейського стовпа соціальних прав, покращення доступу до освіти, якісного працевлаштування та інклюзивних медичних послуг [13].

5. Європа ближче до громадян (PO5): підтримка місцевих стратегій розвитку під керівництвом громад та сталого міського розвитку по всьому ЄС [13].

Більшість ресурсів ERDF та CF концентрується на перших двох цілях (65%–85% залежно від рівня розвитку країни), що демонструє рішучість ЄС очолити глобальний енергетичний та цифровий перехід [14].

У світі, де інформація стала повноцінним інструментом ведення війни, поняття інформаційної стійкості виходить за межі суто технічного захисту

мереж. Вона визначається як набір компетенцій та інституційних механізмів, що дозволяють індивідам та суспільствам отримувати доступ до перевірених даних, критично їх оцінювати та протидіяти маніпуляціям [6].

Європейська служба зовнішніх справ (EEAS) просуває термінологію FIMI (Foreign Information Manipulation and Interference) для опису скоординованих маніпулятивних кампаній, ініційованих третіми країнами (переважно РФ та Китаєм) [16]. Ключова відмінність FIMI від звичайного фейку полягає в системності: це не поодинокі повідомлення, а «потік маніпулятивної поведінки», спрямований на дестабілізацію демократичних інститутів [16].

Для ефективної протидії цим загрозам використовується модель життєвого циклу дезінформації, яка виділяє п'ять стадій втручання: передстворення, створення, розповсюдження, споживання та післяспоживання [6]. Втручання на стадії «передстворення» через освіту та медіаграмотність вважається найбільш ефективним довгостроковим методом, оскільки воно формує когнітивне «щеплення» населення [6].

Для посилення цифрової стійкості проти маніпуляцій, підсиленних штучним інтелектом, пропонується інтегрована модель STRIDE (Social Threat Resilience through Integrated Detection and Engagement) [17]. Ця модель об'єднує чотири рівні захисту:

- рівень детекції та атрибуції: використання AI для ідентифікації дипфейків та ботнетів [17];
- законодавчий нагляд: впровадження норм Digital Services Act (DSA) та AI Act, які накладають на великі онлайн-платформи (VLOPs) обов'язки з аудиту ризиків та прозорості алгоритмів [17];
- публічне щеплення та грамотність: впровадження медіаграмотності у шкільні програми та проведення кампаній «пребанкінгу» для розкриття тактик маніпуляторів [17];
- міжсекторальна координація: співпраця між урядами, IT-компаніями та громадянським суспільством для швидкого реагування на інциденти [17].

Застосування цих інструментів у ЄС уже призвело до безпрецедентних кроків, таких як заборона мовлення державних російських медіа Sputnik та Russia Today у березні 2022 року, що було обґрунтовано їхньою роллю як інструментів агресії, що загрожують громадському порядку та безпеці ЄС [21].

Для України 2024 рік став переломним у контексті європейської інтеграції. Офіційне відкриття переговорів про вступ 25 червня 2024 року та початок двостороннього скринінгу законодавства зафіксували незворотність цього процесу [1]. Звіт Європейської Комісії в рамках Пакету розширення 2024 року відзначив значний прогрес України, незважаючи на умови повномасштабної війни, особливо в частині судової реформи, боротьби з корупцією та гармонізації внутрішнього ринку [8].

Успіх у Розділ 22 (регіональна політика та координація структурних інструментів) є критичним для здатності України ефективно використовувати

майбутню допомогу ЄС. Регіональна політика ЄС не вимагає перенесення конкретних законів, але вимагає створення інституційної спроможності для управління фондами на основі принципів партнерства та багаторівневого врядування [12].

У 2024 році Україна досягла ключового прогресу в галузі регіональної статистики: Eurostat схвалив номенклатуру територіальних одиниць для статистики України (NUTS-UA) [8]. Це дозволяє перейти до точного розрахунку обсягів фінансування за стандартами ЄС (таблиця 2). Оновлена Державна стратегія регіонального розвитку (ДСРР) на 2024–2027 роки зміщує акцент на підтримку територій, що найбільше постраждали від війни, та зміцнення стійкості громад [24].

Таблиця 2

Державна стратегія регіонального розвитку (ДСРР) на 2024–2027 роки

Ключовий показник	Статус 2024 року	Пріоритет на 2025 рік
Статистичний поділ (NUTS)	Схвалено NUTS-UA.	Юридичне закріплення територіального поділу.
Стратегічне планування	Прийнято ДСРР 2024–2027.	Розробка детального Плану дій із реалізації стратегії.
Координація фондів	Запущено Ukraine Facility.	Створення системи управління структурними фондами.
Цифровізація	Використання DREAM та системи «Трембіта».	Повна інтеграція моніторингу проектів у цифрові системи.

Джерело: складено на основі [8, 24-27]

Експерти виділяють три можливі сценарії координації регіональної політики в Україні: від жорсткої централізованої моделі до деконцентрованої, де провідну роль відіграють регіональні агенції розвитку та муніципалітети [26]. Рекомендованим шляхом є посилення ролі субнаціональних органів влади для забезпечення відчуття власності громад над проектами відбудови [26].

Україна демонструє високий рівень підготовки у цифровій трансформації, що визнається Європейською Комісією як «рівень між помірним та добрим» [23]. Міністерство цифрової трансформації успішно впроваджує 5G-безпеку та цифрову ідентифікацію, які вже знаходять визнання в ЄС [23].

У жовтні 2024 року відбувся 4-й Кібердіалог ЄС-Україна, де сторони домовилися про подальшу інтеграцію України до Кіберрезерву ЄС та спільну протидію державним кіберагресіям [30]. Важливим аспектом є прийняття законопроектів про цифрову доступність, що наближають українське законодавство до стандартів ЄС щодо інклюзивності сервісів для людей з інвалідністю [31]. Система «Трембіта» вже забезпечила понад 12 мільярдів транзакцій, ставши фундаментом для транскордонної взаємодії з реєстрами ЄС [28].

Децентралізація в Україні довела свою ефективність під час війни, ставши базою для територіальної стійкості. Громади, отримавши повноваження та ресурси, змогли швидко адаптуватися до кризових умов [29].

Досвід деокупованих громад Київщини демонструє різні моделі залучення ресурсів для відновлення.

Ірпінь: місто стало символом швидкого відновлення завдяки створенню «Фонду відновлення Ірпеня» та активному залученню міжнародних партнерів (IFC, ЄС) [33]. Програма «ВідновиДІМ», реалізована Фондом енергоефективності в партнерстві з IFC та ЄС, дозволила відновити житло для тисяч мешканців, покриваючи до 70% вартості ремонтів одразу після схвалення заявок [33]. Станом на середину 2023 року понад 85% населення міста повернулося до своїх домівок [33].

Буча: проект відновлення вулиці Вокзальної став прикладом інклюзивного планування за підтримки американських НУО [34]. Це не просто ремонт будинків, а відновлення міського простору, що несе символічне значення перемоги життя над руйнацією.

Гостомель: французька компанія Neo Eco впровадила інноваційний екологічний підхід, використовуючи матеріали від розбору зруйнованих будівель для будівництва нового житла, школи та дитячого садка [34]. Це відповідає цілям РО2 політики згуртованості щодо циркулярної економіки.

Війна призвела до значних зрушень у фіскальній географії України. Київ, де зосереджено лише 8% населення, у 2024 році генерував 39% усіх доходів міського рівня, демонструючи ріст ВВП на 14% на фоні стагнації інших регіонів [35]. Водночас малі міста та сільські громади втратили до 45% доходів, особливо після переспрямування «військового» ПДФО до центрального бюджету у 2023 році [35].

Така концентрація ресурсів у столиці та західних хабах створює ризик нерівномірного розвитку та ослаблення децентралізації. Експерти наголошують, що відбудова має носити децентралізований характер, оскільки надмірна централізація може підірвати легітимність місцевої влади та сповільнити впровадження реформ [29].

Україна може багато чого запозичити з досвіду країн Балтії, які десятиліттями будували стійкість до російських гібридних загроз.

Естонія побудувала «суспільство, свідоме кіберзагроз», де 99% державних послуг доступні онлайн [37].

Стратегія кібербезпеки на 2024–2030 роки фокусується на чотирьох напрямках: управлінні розвитком, посиленні суспільної стійкості, кіберзахисті інфраструктури та міжнародній співпраці [37].

Ключовим фактором стійкості є інтеграція цифрової грамотності в освіту з раннього віку. Організації на кшталт Естонської асоціації Атлантичного договору (ЕАТА) проводять масові навчальні програми для вчителів, журналістів та лідерів громад, навчаючи їх розпізнавати техніки маніпуляції [39].

Важливою є також програма e-Residency, яка створює глобальну спільноту цифрових громадян, зацікавлених у стабільності Естонії як цифрової гавані [38].

Литва оновила свою Стратегію національної безпеки на 2026 рік, визначивши РФ екзистенційною загрозою та плануючи витратити до 5–6% ВВП на оборону до 2030 року [41].

Важливим елементом стійкості є енергетична незалежність. Синхронізація електромереж із континентальною Європою та зміцнення захисту критичної інфраструктури від атак дронів і кібервтручань є пріоритетом для Литви, Латвії та Естонії [42]. Литва також активно протидіє «гібридному міграційному тиску» та дезінформації, що поширюється через білоруські кордони за допомогою аеростатів та БПЛА [43].

Війна спричинила масштабне переміщення людей, що створює виклики для соціальної згуртованості як всередині України, так і в країнах ЄС [45]. Понад 6 мільйонів українців залишаються біженцями в Європі, і в деяких країнах (наприклад, у Польщі) спостерігається певне зниження рівня підтримки через інфляцію та перевантаження соціальних сервісів [46].

Цей ґрунт активно використовується російською дезінформацією для поширення наративів про «привілейованість біженців» та «економічні збитки» для місцевих громад [47].

Дослідження показують, що найкращою протидією є стратегічна комунікація, яка наголошує на справедливому розподілі ресурсів, та створення можливостей для діалогу між біженцями та приймаючими громадами [47]. Проєкти на кшталт «Накипіло» в Харкові демонструють силу локальних медіа у вирішенні проблем ВПО та підвищенні соціальної згуртованості через партисипативну політику [48].

У 2025 році концепція європейської інтеграції України тісно переплітається з ідеєю стратегічної автономії ЄС, викладеною в доповіді Маріо Драгі [49]. Економічна та військова безпека тепер є нероздільними.

1. Оборонна промисловість: Україна перетворюється на «лабораторію» сучасних оборонних технологій, виробляючи десятки моделей дронів та AI-систем управління боєм [9]. Це може стати вагомим внеском у загальноєвропейську обороноздатність [49].

2. Транспорт та енергетика: швидка інтеграція залізничних та енергетичних мереж не лише сприяє торгівлі, а й посилює військову мобільність та стійкість енергосистеми ЄС до зовнішніх шоків [23].

3. Продовольча безпека: незважаючи на збитки в 11,2 млрд доларів, агро-сектор України залишається критичним для стабільності світових цін на продовольство, що є непрямим фактором запобігання міграційним кризам на півдні Європи [51].

Подальший розвиток України в євроінтеграційному контексті залежатиме від здатності реалізувати комплексний План України в рамках Ukraine Facility обсягом 50 млрд євро (таблиця 3) [2].

Таблиця 3

Стратегічні орієнтири 2025–2030 років

Етап відновлення	Терміни	Пріоритетні заходи
Воєнна стійкість	2024–2025	Підтримка державних функцій, захист енергетики, допомога ВПО.
Швидка відбудова	2025–2026	Відновлення житла, стимулювання повернення біженців, адаптація <i>acquis</i> .
Тривалий розвиток	2027–2030	Повна інтеграція в ринок ЄС, розвиток секторів із високою доданою вартістю.

Джерело: складено на основі [45-50]

Експерти рекомендують Україні уникати «реактивного» підходу до викликів і переходити до системних реформ, що базуються на даних та кращих практиках ОЕСР та ЄС [22]. Важливим є зміцнення ролі антикорупційних інституцій (НАБУ, САП, НАЗК), незалежність яких є невід'ємною умовою довіри міжнародних донорів [22].

Висновки з проведеного дослідження. Політика згуртованості та інформаційна стійкість – це дві сторони однієї медалі у процесі європейської інтеграції. Економічне благополуччя регіонів та інклюзивність суспільства позбавляють маніпуляторів ґрунту для дестабілізації, а високий рівень медіаграмотності та цифрова безпека захищають демократичний вибір нації від зовнішнього втручання [4]. Для України успішне поєднання цих факторів означатиме не лише відповідність критеріям членства, а й створення моделі держави, здатної процвітати в умовах постійних глобальних викликів [8]. Ключем до цього є збереження балансу між військовою необхідністю та демократичними цінностями децентралізації, прозорості та верховенства права [29].

Література:

1. EU Enlargement Package 2024: Report on Ukraine. Brussels: European Commission, 2024 URL: https://commission.europa.eu/publications/2024-enlargement-package_en (дата звернення: 14.01.2026).
2. Regulation (EU) 2024/792 of the European Parliament and of the Council of 29 February 2024 establishing the Ukraine Facility. *Official Journal of the EU*. 2024. L series.
3. Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU): Articles 174–178 (Cohesion Policy). *Official Journal of the EU*. 2012. P. 326.
4. Ткачук А., Третяк Ю., Білий Б. Політика згуртованості ЄС та Україна : аналітична записка. Київ : Інститут громадянського суспільства, 2024. 28 с.
5. Білий Б. Згуртованість громади: європейські підходи та успішні приклади. Київ : ІГС, 2025. 14 с.
6. Resilience, Reconstruction, Recovery: The Path Ahead for Ukraine. Washington, DC : Center for European Policy Analysis (CEPA), 2024. 58 p.
7. Lukovic V. Cohesion Policy for Economic Resilience in Eastern Members of the European Union in the Context of Geopolitics. *Building Economic Resilience*. Springer, 2025. P. 3–24.
8. Про затвердження Номенклатури територіальних одиниць для статистики (NUTS-UA) : Наказ Державної служби статистики України від 18.07.2024 № 189.

9. Ukraine's Defense Industrial Base: Lab for Future Warfare. Kyiv: Ministry of Strategic Industries, 2025. 12 p.
10. European Structural and Investment Funds 2021-2027. Brussels : EU Publications, 2021. 34 p.
11. The EU's 2021-2027 long-term budget and NextGenerationEU. Brussels: European Commission, 2021.
12. Coordination and allocation of functions for regional policy in Ukraine. Kyiv : U-LEAD, 2025. 24 p.
13. Regional policy 2021-2027: five political objectives. Brussels : European Commission, 2023.
14. Regulation (EU) 2021/1058 on the ERDF and on the Cohesion Fund. Brussels, 2021.
15. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 (із змінами 2024 р.).
16. 3rd EEAS Report on Foreign Information Manipulation and Interference (FIMI) Threats. Brussels : European External Action Service, 2025. 64 p.
17. Khan M. S. Social Cybersecurity as Digital Resilience: The STRIDE Framework for Countering AI-Driven Information Manipulation. *Applied Cybersecurity & Internet Governance*. 2025. Vol. 4, no. 1.
18. Regulation (EU) 2022/2065 on a Single Market For Digital Services (DSA). Brussels, 2022.
19. Rethinking Media Literacy 2025. Geneva : World Economic Forum, 2025. 42 p.
20. 2024 Report on EEAS Activities to Counter Foreign Information Manipulation and Interference (FIMI). Brussels : EEAS, 2025.
21. Council Regulation (EU) 2022/350 concerning restrictive measures in view of Russia's actions destabilising the situation in Ukraine. *OJ L 65*. 2022.
22. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025. Paris : OECD Publishing, 2025.
23. Ukraine Digital Path: DT4UA Project Results. Kyiv : Ministry of Digital Transformation of Ukraine, 2025.
24. Оновлена Державна стратегія регіонального розвитку 2024–2027. Київ: Кабінет Міністрів України, 2024.
25. Ukraine Facility: Framework Agreement between Ukraine and the European Union. Kyiv : Ministry of Economy, 2024.
26. Strategic Recommendations for Chapter 22 Regional Policy. Kyiv: U-LEAD with Europe, 2025.
27. DREAM: Digital Recovery Ecosystem for Accountable Management. Kyiv: Ministry of Restoration, 2024.
28. Trembita Data Exchange System Performance Report 2024. Kyiv : SE Diia, 2024.
29. Decentralisation Reform in Ukraine: Balancing Act under Martial Law. Berlin: ZoIS Spotlight, 2025.
30. 4th EU-Ukraine Cyber Dialogue: Joint Statement. Kyiv: EU Delegation to Ukraine, 2024.
31. Draft Law on Digital Accessibility for People with Disabilities. Kyiv: UNDP Ukraine, 2025.
32. National Strategy for Barrier-Free Environment in Ukraine 2030. Kyiv: Cabinet of Ministers, 2021.
33. Bringing Irpin back to life: Restoration of Homes program. Washington: International Finance Corporation (IFC), 2023.
34. Rebuilding Irpin, Bucha, and Hostomel: a year since de-occupation. Kyiv: Transparency International Ukraine, 2023.

35. Ukraine Regional Realignment: Wartime and Postwar. Washington: Carnegie Endowment for International Peace, 2025.
36. OECD Multi-governance Studies: Rebuilding Ukraine. Paris : OECD, 2022.
37. Cybersecurity Strategy of Estonia 2024-2030. Tallinn : Ministry of Economic Affairs and Communications, 2024.
38. e-Residency 2.0: Strategic White Paper. Tallinn : Enterprise Estonia, 2018.
39. EATA Media Literacy Programs for Community Leaders. Tallinn : Estonian Atlantic Treaty Association, 2025.
40. The e-Residency Story: Global Digital Identity. Tallinn : e-resident.gov.ee, 2024.
41. Updated National Security Strategy of Lithuania 2026. Vilnius : Ministry of National Defence, 2025.
42. Baltic states power infrastructure synchronization CEF project. Vilnius : Litgrid, 2025.
43. Belarusian hybrid attacks against Lithuania: EP Resolution. Brussels: European Parliament, 2025.
44. Hybrid Threats and Resilience: Challenges for Small States. Berlin : Friedrich Naumann Foundation, 2024.
45. Multi-year Strategy 2025–2027: Ukraine. Geneva : UNHCR, 2025.
46. Labour markets in the V4 countries after EU accession. *Sustainability*. 2020. No. 12(16).
47. Community Cohesion Regional Brief: Central Europe. London : Palladium Group, 2024.
48. Resilient Ukraine: Nakypilo media case study. London : Chatham House, 2020.
49. The Future of European Competitiveness (Draghi Report). Brussels : European Commission, 2024.
50. Ukraine's Integration into EU Defense Initiatives. Kyiv : New Geopolitics Research Network, 2025.
51. Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4). Washington : World Bank Group, 2025.
52. Preventing the Next War: A European Plan for Ukraine. Berlin : European Council on Foreign Relations (ECFR), 2025.
53. Public Administration and Regional Development in Ukraine. *PARD*. 2023. Vol. 19, no. 6.
54. Istrate G. CEE Ukraine reconstruction paper. Washington : German Marshall Fund, 2025.

References:

1. European Commission. (2024). *2024 Enlargement Package: Ukraine Report*. Brussels: European Commission [in English].
2. European Parliament and Council. (2024). *Regulation (EU) 2024/792 of 29 February 2024 establishing the Ukraine Facility*. Official Journal of the European Union [in English].
3. European Union. (2012). *Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union: Articles 174–178 (Cohesion Policy)*. Official Journal of the European Union [in English].
4. Tkachuk, A., Tretiak, Yu., & Bilyi, B. (2024). *Polityka zhurtovanosti YeS ta Ukraina: analitychna zapyska* [EU Cohesion Policy and Ukraine: Analytical note]. Kyiv: Instytut hromadianskoho suspilstva [in Ukrainian].
5. Bilyi, B. (2025). *Zhurtovanist hromady: yevropeiski pidkhody ta uspishni pryklady* [Community cohesion: European approaches and successful examples]. Kyiv: IGS [in Ukrainian].
6. Center for European Policy Analysis (CEPA). (2024). *Resilience, Reconstruction, Recovery: The Path Ahead for Ukraine*. Washington, DC: CEPA [in English].

7. Lukovic, V. (2025). Cohesion Policy for Economic Resilience in Eastern Members of the European Union in the Context of Geopolitics. In *Building Economic Resilience* (pp. 3–24). Springer [in English].
8. State Statistics Service of Ukraine. (2024). *Pro zatverdzhennia Nomenklatury terytorialnykh odynyts dlia statystyky (NUTS-UA)* (Order No. 189) [in Ukrainian].
9. Ministry of Strategic Industries. (2025). *Ukraine's Defense Industrial Base: Lab for Future Warfare*. Kyiv [in English].
10. EU Publications. (2021). *European Structural and Investment Funds 2021-2027*. Brussels: European Union [in English].
11. European Commission. (2021). *The EU's 2021-2027 long-term budget and NextGenerationEU*. Brussels: European Commission [in English].
12. U-LEAD. (2025). *Coordination and allocation of functions for regional policy in Ukraine*. Kyiv: U-LEAD with Europe [in English].
13. European Commission. (2023). *Regional policy 2021-2027: five political objectives*. Brussels: DG REGIO [in English].
14. European Union. (2021). *Regulation (EU) 2021/1058 on the ERDF and on the Cohesion Fund*. Brussels [in English].
15. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2020). *Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na 2021–2027 roky* (Resolution No. 695, as amended in 2024) [in Ukrainian].
16. European External Action Service (EEAS). (2025). *3rd EEAS Report on Foreign Information Manipulation and Interference (FIMI) Threats*. Brussels: EEAS [in English].
17. Khan, M. S. (2025). Social Cybersecurity as Digital Resilience: The STRIDE Framework for Countering AI-Driven Information Manipulation. *Applied Cybersecurity & Internet Governance*, 4(1) [in English].
18. European Union. (2022). *Regulation (EU) 2022/2065 on a Single Market For Digital Services (DSA)*. Brussels [in English].
19. World Economic Forum. (2025). *Rethinking Media Literacy 2025*. Geneva: WEF [in English].
20. EEAS. (2025). *2024 Report on EEAS Activities to Counter Foreign Information Manipulation and Interference (FIMI)*. Brussels: EEAS [in English].
21. Council of the EU. (2022). *Council Regulation (EU) 2022/350 concerning restrictive measures in view of Russia's actions*. Official Journal of the European Union [in English].
22. OECD. (2025). *OECD Economic Surveys: Ukraine 2025*. Paris: OECD Publishing [in English].
23. Ministry of Digital Transformation of Ukraine. (2025). *Ukraine Digital Path: DT4UA Project Results*. Kyiv [in English].
24. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024). *Onovlena Derzhavna stratehiia rehionalnoho rozvytku 2024–2027*. Kyiv: KMU [in Ukrainian].
25. Ministry of Economy of Ukraine. (2024). *Ukraine Facility: Framework Agreement between Ukraine and the European Union*. Kyiv [in English].
26. U-LEAD with Europe. (2025). *Strategic Recommendations for Chapter 22 Regional Policy*. Kyiv [in English].
27. Ministry of Restoration. (2024). *DREAM: Digital Recovery Ecosystem for Accountable Management*. Kyiv [in English].
28. SE Diia. (2024). *Trembita Data Exchange System Performance Report 2024*. Kyiv [in English].
29. ZoIS Spotlight. (2025). *Decentralisation Reform in Ukraine: Balancing Act under Martial Law*. Berlin: Centre for East European and International Studies [in English].

30. EU Delegation to Ukraine. (2024). *4th EU-Ukraine Cyber Dialogue: Joint Statement*. Kyiv [in English].
31. UNDP Ukraine. (2025). *Draft Law on Digital Accessibility for People with Disabilities*. Kyiv [in English].
32. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2021). *Natsionalna stratehiia iz stvorennia bezbariernoho prostoru v Ukraini do 2030 roku*. Kyiv: KMU [in Ukrainian].
33. International Finance Corporation (IFC). (2023). *Bringing Irpin back to life: Restoration of Homes program*. Washington, DC: IFC [in English].
34. Transparency International Ukraine. (2023). *Rebuilding Irpin, Bucha, and Hostomel: a year since de-occupation*. Kyiv: TIU [in English].
35. Carnegie Endowment for International Peace. (2025). *Ukraine Regional Realignments: Wartime and Postwar*. Washington, DC: Carnegie [in English].
36. OECD. (2022). *OECD Multi-governance Studies: Rebuilding Ukraine*. Paris: OECD Publishing [in English].
37. Ministry of Economic Affairs and Communications. (2024). *Cybersecurity Strategy of Estonia 2024-2030*. Tallinn [in English].
38. Enterprise Estonia. (2018). *e-Residency 2.0: Strategic White Paper*. Tallinn [in English].
39. Estonian Atlantic Treaty Association (EATA). (2025). *Media Literacy Programs for Community Leaders*. Tallinn [in English].
40. e-resident.gov.ee. (2024). *The e-Residency Story: Global Digital Identity*. Tallinn [in English].
41. Ministry of National Defence of Lithuania. (2025). *Updated National Security Strategy of Lithuania 2026*. Vilnius [in English].
42. Litgrid. (2025). *Baltic states power infrastructure synchronization CEF project*. Vilnius [in English].
43. European Parliament. (2025). *Belarusian hybrid attacks against Lithuania: EP Resolution*. Brussels [in English].
44. Friedrich Naumann Foundation. (2024). *Hybrid Threats and Resilience: Challenges for Small States*. Berlin [in English].
45. UNHCR. (2025). *Multi-year Strategy 2025–2027: Ukraine*. Geneva: UNHCR [in English].
46. Sustainability Journal. (2020). Labour markets in the V4 countries after EU accession. *Sustainability*, 12(16) [in English].
47. Palladium Group. (2024). *Community Cohesion Regional Brief: Central Europe*. London [in English].
48. Chatham House. (2020). *Resilient Ukraine: Nakypilo media case study*. London [in English].
49. European Commission. (2024). *The Future of European Competitiveness (Draghi Report)*. Brussels [in English].
50. New Geopolitics Research Network. (2025). *Ukraine's Integration into EU Defense Initiatives*. Kyiv [in English].
51. World Bank Group. (2025). *Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4)*. Washington, DC [in English].
52. European Council on Foreign Relations (ECFR). (2025). *Preventing the Next War: A European Plan for Ukraine*. Berlin: ECFR [in English].
53. PARD Journal. (2023). Public Administration and Regional Development in Ukraine. *Public Administration and Regional Development*, 19(6) [in English].
54. Istrate, G. (2025). *CEE Ukraine reconstruction paper*. Washington, DC: German Marshall Fund [in English].